

**UCHWAŁA NR XXVIII/202/2017
RADY GMINY LUBSZA**

z dnia 26 stycznia 2017 r.

**w sprawie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 446, zm. poz. 1579), art. 4¹ ust.1, ust. 2, ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016, poz. 487, zm. Dz.U. z 2015, poz. 1893), oraz art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2016, poz. 224 zm. Dz.U. z 2015, poz. 1893, Dz. U. z 2016, poz. 2003, poz. 437) Rada Gminy Lubsza uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Środki finansowe na realizację w/w Programu pochodzić będą z budżetu Gminy Lubsza na rok 2017.

§ 2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 – 2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubsza.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Lubsza

Jan Minosora

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.

Wstęp

Na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd gminny posiada kompetencje i zadania do rozwiązywania problemów alkoholowych i do przeciwdziałania narkomanii w społeczności lokalnej.

To gmina ma podejmować środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii.

Pomagać to przede wszystkim zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i agresje.

Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie” się substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Alkoholizm, narkomania, nikotyna, uzależnienie od internetu, gier hazardowych to choroby, które rozwijają się latami. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji alkoholika czy narkomana, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych;
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii;

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Powyższe działania wynikają z zadań zawartych w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 487 ze zmianami),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2016, poz. 224),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1390)
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 930),
- Narodowy Program Zdrowia lata 2016 – 2020,
- Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla województwa opolskiego na lata 2016 - 2017,
- Wojewódzki programu przeciwdziałania narkomanii dla województwa opolskiego na lata 2016 - 2017,
- Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017.

Realizacja zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 realizowany jest przez powołaną Zarządzeniem Wójta Gminy Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja ma dwa kluczowe zadania:

1. Inicjowanie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
2. Prowadzenie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, prowadzenie rozmów motywujących, wskazanie konkretnych możliwości podjęcia dalszych kroków w celu rozwiązania problemu.

I. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lubsza.

Gminę Lubsza zamieszkuje 9 031 osób (stan na 31.12.2016).

W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest 356 osób bezrobotnych, w tym 186 kobiet. Zasiłek dla bezrobotnych pobiera 52 osoby, bez prawa do zasiłku jest 304 osoby długotrwale bezrobotnych jest 189 osób, stan na 30.11.2016r.).

W 2016 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrywała 48 spraw dotyczących osób nadużywających alkoholu.

- 3 wnioski skierowano do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Brzegu,
- 35 osób uczęszcza do Punktów Konsultacyjnych ds. uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy na rozmowy wspierająco – motywujące,

-z wszystkimi osobami, które zgłosiły się na posiedzenie komisji (23 osoby) przeprowadzono rozmowę interwencyjną – motywującą.

Dostępność do alkoholu

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w naszej gminie wynosi 26 z tego w 17 punktach sprzedawane są napoje alkoholowe zawierające powyżej 18% alkoholu. Średnio na jeden punkt sprzedaży przypada 347 mieszkańców.

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy w 2015 roku (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców)

- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa -	1 486 531,59 zł
- o zawartości alkoholu od 4,5% do 18 % z wyjątkiem piwa	120 459,05 zł
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	1 067 790,06 zł

Razem: 2 674 780,07 zł

Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubszy wskazuje, że do dnia 30.11.2016 roku z pomocy społecznej skorzystało 188 rodzin, ilość osób w tych rodzinach wynosi 443.

L.p.	Powód trudnej sytuacji	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	117	274
2	Sieroctwo	0	0
3	Bezdomność	9	9
4	Ochrona macierzyństwa	22	110
5	Bezrobocie	78	223
6	Niepełnosprawność	86	158
7	Długotrwała lub ciężka choroba	50	154
8	Bezradność opiekuńczo wychowawcza	19	57
	w tym rodziny niepełne	14	41
	wielodzietne	1	5
9	Przemoc w rodzinie	2	4
10	Alkoholizm	20	43
11	Zdarzenie losowe	1	2

Jak wynika z powyższej tabeli głównymi powodami korzystania ze świadczeń pieniężnych jest ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, niepełnosprawność oraz długotrwała choroba.

Rodzin korzystających z powodu nadużywania alkoholu jest 20, ilość osób w tych rodzinach wynosi 43. Jednakże w sytuacji rodzin korzystających z pomocy z powodu nadużywania alkoholu problem polega na tym, iż w rodzinach tych zauważa się kilka dysfunkcji m.in.: bierność zawodowa (bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka choroba) co dodatkowo generuje problemy w rodzinie oraz utrudnia wyjście rodziny z trudnej sytuacji. W rodzinach tych można zauważyć również inne problemy takie jak bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, co przejawia się w problemach dzieci w nauce, nie otrzymywaniem promocji do następnej klasy, konfliktach dorastających dzieci z pijącym członkiem rodziny.

W/w rodziny otrzymały pomoc głównie w naturze w postaci żywności, odzieży, zakupu opału, opłaty, podatku, wody, śmieci i energii elektrycznej.

Również 4 dzieci z 2 rodzin z problemem alkoholowym zapewniono posiłki w szkołach i przedszkolach.

W okresie od I-XI 2016 roku zawarto 1 kontrakt motywujący do podjęcia leczenia. Kontrakt w trakcie realizacji.

Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w Gminie Lubsza

W okresie od stycznia do listopada 2016 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubszy wpłynęło 19 Niebieskich Kart założonych w 18 rodzinach w związku ze stosowaniem przemocy domowej, ponadto kontynuowano 9 Niebieskich Kart z lat poprzednich.

W 13 rodzinach świadkami przemocy były małoletnie dzieci.

Do dnia 30.11.2016 roku zamknięto 17 Niebieskich Kart. Powodem zamknięcia NK było m.in. zrealizowanie planu pomocy i ustanie aktów przemocy w rodzinie, podjęcie terapii małżeńskiej lub uznanie bezzasadności założenia Niebieskiej Karty. W jednym przypadku przekazano dokumentację do innych gmin ponieważ zarówno sprawca jak i ofiara przemocy zmienili miejsce zamieszkania.

W 10 przypadkach nadal prowadzona jest procedura NK polegająca m.in. na systematycznym monitoringu rodziny przez pracownika socjalnego i dzielnicowego, motywowaniu do podjęcia leczenia, terapii, poradnictwie socjalnym dla ofiar przemocy.

Obecnie w pieczy zastępczej (domy dziecka, rodziny zastępcze) przebywa 7 dzieci z naszej gminy, w tym 3 dzieci zostało umieszczonych ze względu na przemoc i nadużywanie alkoholu w rodzinie.

Według pracowników socjalnych wzrasta świadomość mieszkańców gminy związana z problemem uzależnień. Osoby borykające się z problemem wiedzą gdzie zgłosić problem i gdzie wystąpić o pomoc.

W gminie znajduje się 5 szkół podstawowych, w których uczy się 449 uczniów i jedno gimnazjum, w którym uczy się 154 uczniów.

W listopadzie 2015r. w szkołach na terenie gminy przeprowadzona została wśród uczniów anonimowa ankieta w celu uzyskania odpowiedzi na pytania czy dzieci i młodzież sięgają po środki uzależniające, co wiedzą na temat szkodliwości spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, palenia papierosów.

Na podstawie udzielonych odpowiedzi stwierdzić można było, że zarówno w szkołach podstawowych jak i w gimnazjum uczniowie mają kontakt z alkoholem, narkotykami, papierosami.

Z uwagi na powyższe w szkołach podstawowych oraz gimnazjum na godzinach wychowawczych oraz na zajęciach pozalekcyjnych prowadzone były prelekcje, warsztaty, pogadanki, autorskie programy profilaktyczne, których nazwy m.in. to: „ Nie pal przy mnie – proszę”, „Znajdź własną drogę”, „Używki – mroczna kraina”, „Radość bez złości”, „Bezpieczna szkoła”, „Mocni gracze kontra dopalacze” itp. Zajęcia prowadzone były przez psychologa, pedagogów, wychowawców, policję, firmy zewnętrzne zajmujące się profilaktyką i terapią uzależnień.

II. Cele programu

1. Ograniczenie, występowania negatywnych zjawisk, będących skutkiem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz przemocy w rodzinie, na terenie Gminy Lubsza.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych.
3. Zwiększenie zasobów i zdolności niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.
4. Edukacja publiczna w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz promocji zdrowego stylu życia w trzeźwości i abstynencji. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

III. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków poprzez:
 - 1) prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu w ramach Punktów Konsultacyjnych ds. uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy,
 - 2) motywowanie osób nadużywających spożywanie napojów alkoholowych oraz narkotyków, skierowanych do GKRPA do podjęcia leczenia odwykowego,
 - 3) współpraca z biegłymi sądowymi w orzecznictwie uzależnienia od alkoholu (pokrycie kosztów opinii wydanych przez biegłych),
 - 4) kierowanie do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia w stosunku do osób, które odmówiły podjęcia leczenia (ponoszenie kosztów postępowania sądowego i biegłych),
 - 5) finansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
 - 1) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych poprzez:
 - przyjęcie zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu,
 - zaproszenie osobę na rozmowę wspierająco – motywującą,
 - kierowanie na badanie pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu,
 - motywowanie do podjęcia leczenia stacjonarnego w zakładach lecznictwa odwykowego,
 - kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
 - 2) podejmowanie działań zmierzających do opóźnienia inicjacji alkoholowej i narkotykowej poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach wzmacniających rolę rodziny,
 - 3) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez:
 - pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną,
 - finansowanie szkoleń podnoszących wiedzę i kwalifikacje dla osób wchodzących w skład zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych,

- 4) organizowanie zajęć dla rodziców, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych,
 - 5) kontynuowanie i rozwijanie szkoleń dla pracowników oświaty, pomocy społecznej oraz innych osób zainteresowanych profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii,
 - 6) szkolenia członków GKRPA, sprzedawców, nauczycieli realizujących szkolne programy profilaktyczne,
 - 7) kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
 - 8) propagowanie stosowania procedury „Niebieska Karta”.
- 3.** Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych:
- 1) wspieranie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć w zakresie zaspokajania potrzeb kulturalnych,
 - 2) edukacja w zakresie wiedzy o szkodliwości spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, palenia papierosów,
 - 3) organizowanie spotkań nauczycieli, rodziców, dzieci, młodzieży z psychologiem, przedstawicielami poradni ds. przestępczości nieletnich, prawnikiem ds. prawa rodzinnego itp. - wg zapotrzebowania szkół, organizacji młodzieżowych, ośrodków zdrowia, ośrodka kultury itp.
 - 4) organizowanie / finansowanie programów profilaktycznych prowadzonych dla dzieci i młodzieży na terenie szkół, placówek oświatowych, kulturalnych itp.,
 - 5) dofinansowanie autorskich programów indywidualnych prowadzonych w szkołach, świetlicach wiejskich w godzinach pozalekcyjnych,
 - 6) finansowanie zajęć pozalekcyjnych w szkołach, obejmujących tematyką promocję zdrowia, kontakt z przyrodą, rozwój intelektualny, propagowanie trzeźwości, itp.
 - 7) finansowanie (dofinansowanie) zajęć sportowych, imprez rozrywkowych, rekreacyjnych – promujących życie bez używek wśród dzieci i młodzieży – realizowanych przez szkoły, gminny LZS, sołectwa, Gminy Ośrodek Kultury (turystyka, pikniki, festyny) itp.
 - 8) finansowanie (dofinansowanie) kolonii, obozów oraz innych form wypoczynku organizowanych przez stowarzyszenia, instytucje, jednostki społeczne, szkoły, osoby fizyczne dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią społeczną,
 - 9) finansowanie /dofinansowanie/ działalności świetlic wiejskich w których prowadzone są przez GOK, sołectwa kółka zainteresowań, zajęcia sportowe, programy opiekuńczo – wychowawcze, zajęcia z dziećmi i młodzieżą w ramach alternatywnego spędzania wolnego czasu, które mają za cel wskazanie kulturalnego spędzania wolnego czasu, bez alkoholu i innych środków uzależniających dla dzieci i młodzieży – w zależności od potrzeb,
 - 10) dofinansowanie feryjnych programów dotyczących wypoczynku o charakterze rekreacyjno - profilaktycznym,
 - 11) dożywianie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo- wychowawczych oraz zajęciach organizowanych w ramach alternatywnego spędzania wolnego czasu.
 - 12) organizowanie spektakli teatralnych, przedstawień, koncertów o tematyce kształcąco – profilaktycznej w szkołach, świetlicach wiejskich w tym przedstawianych przez dzieci,

- 13) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r. życia.
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych**
- 1) finansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno – edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia,
 - 2) współpraca z policją, prokuraturą, sądem, kuratorami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, szkołami, kościołem, osobami fizycznymi w celu podejmowania wspólnych działań w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień,
 - 3) zakup wyposażenia do Punktu konsultacyjnego ds. uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy w Lubszy (m.in. biurko, stolik, krzesła, fotele, materiały biurowe),
 - 4) finansowanie zakupów i usług niezbędnych do realizacji działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. W związku z powyższym do zadań gminy w razie podjęcia działań przeciwko łamaniu prawa należeć będzie:**
- 1) Przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
 - 2) Składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego;
 - 3) Sporządzenie aktu oskarżenia i skierowanie sprawy do sądu.

IV. Realizacja programu:

- 1. Rozwiązywanie problemów alkoholowych wymaga współdziałania szeregu instytucji: oświaty, policji, pomocy społecznej, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, administracji aby skutecznie przeciwdziałać przemocy związanej z spożywaniem alkoholu i narkotykami. W Gminie Lubsza rozwiązywaniem tych problemów zajmują się:**
 - 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 2) Punkt konsultacyjny ds. uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy w Lubszy i Pisarzowicach,
 - 3) Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - 4) Gminny Ośrodek Kultury,
 - 5) Rewir Dzielnicowych Policji w Brzegu,
 - 6) Publiczne Gimnazjum w Kościerzycach,
 - 7) Publiczne Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Lubsza,
 - 8) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy.
- 2. Program uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym, a także wiedzę na temat przeciwdziałania uzależnieniom, leczenia osób uzależnionych.**

V. Termin realizacji

Program realizowany będzie przez cały rok 2017.

VI. Finansowanie zadań wynikających z programu.

1. Wydatki związane z realizacją zadań zawartych w programie finansowane będą z wpływów uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy. Przewidywane wpływy wynoszą : 80 000,-zł.
2. Ze środków przeznaczonych na realizację programu w szczególności finansowane będą:
 - 1) wydatki związane z prowadzeniem i utrzymaniem punktów konsultacyjnych
 - 2) wydatki związane z wszczęciem postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego - opłata sądowa, wynagrodzenie biegłych, wywiady środowiskowe,
 - 3) wynagrodzenie członków GKRPA,
 - 4) wydatki związane z prowadzeniem szkoleń, spotkań dla nauczycieli, rodziców, członków GKRPA, dzieci, młodzieży – zapłata realizatorom, zakup materiałów edukacyjnych itp.
 - 5) wydatki związane z organizacją szkolnych programów profilaktycznych oraz zajęć opiekuńczo wychowawczych,
 - 6) wydatki związane z działalnością typu sportowego, rekreacyjnego i artystycznego noszącą znamiona profilaktyki w tym koszty dowozu , zakup materiałów , sprzętu, gier itp.
 - 7) wydatki związane z prowadzeniem zajęć opiekuńczo - wychowawczych, kółek zainteresowań w tym koszty przewozu, bilety wstępu, - na wyjazdy organizowane w ramach prowadzonych zajęć,
 - 8) wynagrodzenia osób prowadzących zajęcia pozalekcyjne, zajęcia świetlicowe, zajęcia sportowe, pedagogów oraz pracowników obsługi niezbędnej do realizacji zajęć – programów, imprez itp.
 - 9) zakup artykułów spożywczych dla dzieci i młodzieży biorącej udział w programach profilaktycznych, zajęciach, imprezach organizowanych w ramach alternatywnego spędzania wolnego czasu,
 - 10) wydatki związane z wyjazdem dzieci na kolonie, obozy i inne formy wypoczynku w tym koszty dowozu,
 - 11) szkolenia.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) za pracę w komisji ustala się wynagrodzenie dla członków GKRPA w wysokości 15% najniższego wynagrodzenia pracowników, ogłaszanego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej – zarządzeniem opublikowanym w Monitorze Polskim – miesięcznie,
- 2) przewodniczący komisji otrzymuje 20 % najniższego wynagrodzenia – miesięcznie,
- 3) członek komisji prowadzący całość dokumentacji dot. komisji otrzymuje 45% najniższego wynagrodzenia – miesięcznie,
- 4) członkowie komisji mogą być delegowani do odbycia podróży służbowej.
- 5) przysługuje im wówczas zwrot kosztów podróży i dieta na ogólnych zasadach.

Program ma charakter otwarty. Jego realizacja może zapoczątkować cykliczne działania, a także zrodzić nowe inicjatywy. Program ma także charakter powtarzalny – wybrane formy możemy realizować wspólnie z innymi podmiotami przez wiele lat.